Kőszeg, 1918. január hó 20.-án. 3. szám. XXXVIII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 8 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Ilyiltér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

Gyenge lángocskák a nagy sötétségben.

Az a meghivás, amelyet az oroszok intéztek szövetségeseikhez, hogy ők is vegyenek részt a béketárgyalásokban, meghallgatásra nem talált. A nyugati antánthatalmak még nem akarnak békéről tudni. Clemenceau külügyminisztere, Pichon utján, feltünő gyorsasággal, ridegen elháritotta magától a megegyezéses béke gondolatát. A hang, melyet Lloyd George használt, sokkal enyhébb, beszédének lényege azonban megegyezik Pichon beszédének tartalmával. Sem Lloyd George, sem a vele egy húron pendülő Wilson nem utasitják el kereken a béke gondolatát, csak olyan feltételekhez kötik, melyeknek teljesithetlenségéről meg vannak győződve.

A háboru nyomorusága egyre jobban terjed, borzasztó terhei óriási módon megnövekszenek. Nem értünk még el a kinszenvedés utjának végéhez. A vér és könyek tengerébe szakadatlanul, feltartóztathatlanul mind ujabb áradatok ömlenek. Nincs az a hatalmas erő, amely ezt megakadályozhatná. Nincs az az erő, az a hatalom, mely az esztelen véráradatnak megállást parancsolhatna és visszavezethetné az emberiséget józan eszéhez, emberségéhez és engesztelékenységéhez.

S minthogy nincs, aki megakadályozhatná, tovább folyik a megsemmisülés, tovább szaggatják a lövészárkoktól és gránátoktól megkinzott földet.

Siralmas kép! És ebben a nagy sötétségben csak gyenge lángocskák villognak fel és félő, hogy ezek is elaludhatnak.

Egy láng meggyulladt az orosz néplélek mélységében. Ebben a néplélekben, mely nekünk, nyugateurópaiknak, még annyira idegen, bárha az orosz nép kiváló férfiait talán meg is tudjuk érteni. A nagy kiterjedésü országban parasztok rengeteg tömege, az intellektuálitás vékony rétege s ezerféle erők harcolnak egymással. Megszületik-e ezekből a küzdelmekből az emberiség békéje?

A remény hiszi, a sok csalódástól elcsüggedtek kételkednek benne, a háborus uszitók szidják az oroszokat, akik csak a saját népük szenvedését akarják enyhiteni és a vérző emberiség sorsáért aggódnak.

Fanatikusok és utópisták az orosz vezérférfiak, heves lélekkel és szenvedélyességgel kivánnak egy uj emberiséget, mely az alacsonyakat magasabbra emeli és a szegényeknek abból ad, amiből tulsok van a gazdagoknak.

De a béke e fanatikusai, kiknek szive ajog az emberiség iszonyu szenvedése miatt, kiken hatalmas béke vágy vett erőt és kiket a tomboló vihar szele arra a helyre sodort, ahol népek sorsáról döntenek, mennyivel nagyobbak ők, mennyivel nemesebbek és emberségesebbek, mint azok az álszentes-kedő uszitók, kik a parlament bársonyszékeiből és a minisztériumok irodaszobából kiáltják ki az emberiségnek, hogy el kell véreznie, mert amit ők igazságnak tartanak a legutolsó és legjelentéktelenebb pontig még nem teljesedett. Ezért az igazságért, mely mögött hogy mi lappang, számtalan titkos szerződések is betekintést engednek, akarják az emberiséget végromlásába hajszolni. Ezek azok az erős férfiak, kiknek erőssége baban nyilatkozik meg, hogy behunyjuk szemüket az ész, a valóság, a keserves tények elől. Oroszországot árulással vádolják és vonakodnak elfogadni a békét azoknak az orosz férfiaknak a kezéből, akik még néhány hónap előtt egyikmásik európai városban mint névtelenek bujdostak és most a világ sorsának intézésében vesznek részt.

Hallanunk és látnunk kell a nagy szavakat, a büszke kézmozdulatokat, mialatt a civilizált népek tonkremennek. Ma, amikor negyedfélévi megkinoztatás után lehetséges volna megadni az emberiségnek a békét, mely után áhitozik.

A kelet felől pislogó lángocska alkalmas volna az általános béke bevilágositására, ha a háboru imádói nem fáradoznának eloltásán. Reméljük, hogy fáradozásuk kárba vész. Sokkal erősebbnek tartjuk a népek békeakaratát, semhogy az ármánykodások sikerétől félnénk.

Két ut előtt áll most Európa: egyik a kibékülés, másik a megsemmisülés utja. Higyjük, hogy a népek megfékezhetetlen békevágya kényszeriteni fogja vezéreiket arra a belátásra, hogy a megegyezés utjára kell térniök. Higyjük, hogy megszállja lelküket azon tudat, hogy Európa népe már eleget megszenvedett és hogy minden további vérontás, rombolás vagyonprédálás százszorosan megboszulja magát azokon, akik annak dacosan, könyelmüen veget vetni vonakodnak.

Tárca.

Babonás Magda.

(Népballada.)

Amoda alá a faluvégen
Egy kis házikó düledez régen;
Ki tudja mennyi? Sok-sok éve már!
Mióta e ház javitásra vár.

Ablaka betört, ajtaja korhadt,
Kéménye ledölt, csúcsfala roskadt;
Borzad, ki látja omlott elejét,
Vihar keverte nádas fedelét.

Látszik, hogy elvan végkép feledve,
Udvara, kertje dudvával fedve
S ott búsonganak — múlt idők fölött,
Elvadult rózsák a dudva között.

Mert nem igy volt ám, nem igy volt régen:
Kicsiny házikó a faluvégen
Nem volt rombadőlt, nem volt elhagyott,
Körüle s benne minden ragyogott.

A pitvar, konyha, szoba világos,
Udvara tiszta, kertje virágos;
Volt benn sok rózsa — sok még fele is,
Egyszerre nyilott talán ezer is...

De ezerközt is legszebb volt maga
A ház asszonya: Babonás Magda.
Azért hivták igy, mert kit csak látott,
Két csillag szeme megbabonázott...

Segitett hozzá ajkának ede,
Bűvös mosolya, nyájas beszéde,
Mit oszt bőséggel — hogy elnem véti
S a férfi szivek hódoltak néki.

De nem ugy a nők! Azok kerültek
És faluhosszatt egyre beszélték:
„Ki busul érte, ki nem feledi,
Ez is imádja, az is szerti.“

Pedig tudták, hogy mindenek felett,
Babonás Magda csak egyet szeret...
Csak egyet szeret, csak egyet imád:
Liliom Andrist — a biró fiát.

Liliom Andris nem épen szegény
S egész faluban a legszebb legény;
Ha ugyan igaz — már megis kérte.
Volt szeretőjét elhagyta érte.

* * *

Szép nyári ünnep — akácvirág hullt,
Babonás Magda templomba indult,
Égő pirosgyöngy gömbölyü nyakán,
Suhogó selyem ringó derekán.

Rossz jel volt, midőn házából kijött:
Egy sötét varju szállt el afölött...
Somhán, vontatva — mintha csak állna
S „kár-kár-kár,“ egyre azt kiabálta.

Megis döbbent... De majd elfelejtve
Tovább megy, semmi rosszat sem sejtve...
Mig egy fordulón csak utját állja:
A biróéknak fogadott lánya.

„Mindenkinek üt egyszer az óra...
Babonás Magda állj meg egy szóra!
Látom hova mégysz — hogy elne kárhozz —
Azt tanácsolom: sokat imádkozz!...

Tudja az Isten, rossz lelkü voltál,
Egy szegény árvát, hogy megraboltál;
Engem, akinek nincsen otthonom
S két dolgos kezem minden vagyonom.

Egy kincsem volt csak s elvetted azt is,
Hálódba került Liliom Andris;
Bizony nem csoda, akárhogy bánnám!
Tudod-e mim volt? Jegyesem, mátkám!

Add vissza nékem! Add vissza őt, te!
Hűséges szivem megszakad érte...“
— Lesütött szemmel állott ott Magda:
„Nem lehet, nem, nem!“ susogta aika.

Városi ügyek.

7425 917 **Jegyzék**

Az 1884 évi XVII. t. c. 173 §. alapján a városi tanács mellé az 1919 évre megválasztott iparhatósági megbizottak kijelölik maguk közül azokat, akik:

1. az iparhatóság és az ipartestület által vezetett lajstromokat ellenőrzik: Schaar József, Freyberger Sándor, Roth Jenő, Müller Ferenc, Zerthofer Mihály.

2. műhelyeket vizsgálják; Lauringer Elek, Róth Sándor, Lauringer Ferenc, Wilfinger József, Schätzl Lajos.

3. tanonciskolákat látogatják: Hammer János, Maitz Lipót, Pollák Sándor, Gaál József, Feigl Adolf.

4. gyárakat vizsgálják: Balikó József, Feigl Adolf, Kálmán Lajos, Schlapfer Károly, Stipkovits István.

Kőszeg, 1918. január 13.

Jambrits Lajos, polgármester

7532 917 **Hirdetmény**

Felhivom a város közönségét, hogy mindenki a saját érdekében sertésállományában történt bármiminemű változást a városi főjegyzőnél azonnal jelentse be. A be nem jelentők ellen a legszigorubb eljárást fogom meginditatni.

Kőszeg, 1918. január 17.

Jambrits Lajos, polgármester.

87 918 **Hirdetmény**

Közhirül adom, hogy mindazon felmentettek, akik határidőre mentettek fel, ha bevárási engedélyük nincsen, a felmentési határidő lejárta után azonnal bevonulni tartoznak csapattestükhöz, illetőleg—amennyiben még bevonulva nem voltak — az illetékes kiegiszitő parancsnokságokhoz.

Kőszeg, 1918. január 12.

Dr. Freyberger Jenő, h. rendőrkapitány

325 918 **Hirdetmény**

A kávépótlék legbecsesebb és legfontosabb nyersanyaganak a katonáknak, vagy cikóriának belföldon való termelési ugy mezőgazdasági mint kozgazdasági szempontból békében is figyelmet erdemel, annak belföldon való termelése azonban a haboru következtében még fokozattak jelentőségre tett szert és megfelelő felkarolása nemcsak mező és kozgazdasági szempontból, hanem tarsadalmi és népélelmezési vonatkozásnál fogva is kulonosabb mértékben érinti a kozerdeket. A cikória termelés felkarolása a haborus viszonyok között annál inkább ajánlható, mert annak termelése megfelelő haszonnal jár. A cikória értékesitését biztositja és termelését megkönyiti az a korulmény, hogy a hazai cikória gyárak u. m. „Szent István Tapszermüvek" Budapest (X. Maglódi ut 17.) a "Frank Henrik Fia" cikória gyár telepei Kassán, Nagykanizsán, Csapon, Mosonszentjánoson (: központi irodája Budapest IV. Kristóf-tér 8. :) a cikória gyökeret nemcsak megveszik, hanem termelőknek a cikória megmüveléshez szükséges utbaigazitásokkal, nyomtatványokkal, ugyszintén gépekkel, szerszámokkal és vetőmaggal, nemkülonben barmely időben személyes tanaccsal szolgálnak.

Kőszeg, 1918. januar 17.

Jambrits Lajos polgármester

Hát az ég többé rád ne tekintsen!
Mért raboltad el egyetlen kincsem!"
Valami loccsan . . . Babonás Magda
Csipkekendőjét arcára kapta . . .

Összerázkódik kétszer . . . s azután
Vad sikollyal fut végig az utcán,
Hol az emberek rémülve nézik
S nyomán futnak, de utól nem érik.

Háza ajtaját magára zárta
S azóta arcát senkisem látta;
De kihallatszik minden éjszakán
Nagy zokogása — törött ablakán.

Tóthné-Munkácsy Eleonóra.

Helyi hirek.

A nagy papirhiány most velünk is érezteti hátrányos hatását. A nagy napilapok már régen néhány oldallal kevesebbet adnak e miatt. A lapunkhoz szükséges papirt már juliusban rendeltük egész esztendőre szükséges mennyiségben, mégis csak most kaptuk meg, de ezt is csak valamivel kisebb alakban. Ez okból mai számunk a szokottnál valamivel kisebb. Ránk nézve ez anyagi hasznot nem jelent, mert igy is e papir kilója 3 korona a régi alig 30 filléres árral szemben. A sorok szükitésével arra törekszünk, hogy e valamivel kisebb alak is a megszokott egész anyagot tartalmazza.

Halálozás. Schönbauer János, magánzó, polgártársunk, pár napi szenvedés után tüdőgyulladás következtében 69 éves korában pénteken reggel elhunyt. Neje és hat gyermeke gyászolja. Fiai a harctéren küzdenek, egyikük a háboru első szakában folyt harcokban tünt el és maig sem adott életjelt magáról. Az elhunyt régebben Grácban lakott és mikor megnősült ujra szülővárosában telepedett le, melynek közéletében egy időn át igen tevékenyen vett részt, utóbb azonban állandó gyengélkedése miatt visszavonultan élt és csak fontosabb kérdéseknél működött közre. Igen lelkes támogatója volt mindig a város fejlesztését előmozditó közügyeknek, fiatalabb korában pedig a politikai élet mozgalmaiban is kivette részét. Jólelkü, sok jótékonyságot gyakorló polgár volt, aki általános köztiszteletnek orvendett és jó emléket hagy maga után. Temetése ma délután lesz.

Halálozás. Szombaton hajnalban elhunyt Freyler Kornélia, Freyler Lajos takarékpénztári igazgató nővére, 52 éves korában. Egész életét a családnak és a jótékonyságnak szentelte. Különösen a jótékony nőkoszorucska intézesében és az ez által gyámolitott szegények ellátásában fáradozott sokat és érdemeinek elismeréseül néhány évvel ezelőtt elnökének választották. A jövő heti közgyülésen sajnos, e fáradhatlan vezető alakjának elmultáról kell az egyesületnek beszámolni, de halála mély részvétet kelt a város közönségének minden rétegében. Temetése hétfőn lesz, melyen az evang. nőegylet testületileg vesz részt.

Eljegyzés. Horváth Gizit, Horváth Mátyásnak, a „Szarvas" vendéglő tulajdonosának leányát eljegyezte Ostor László, ipolysági kir. törvényszéki jegyző, Ostor László lukácsházi vendéglősnek és birtokosnak fia.

Házasság. Mai napon házasságot kot Budapesten Popper Ignác kereskedő polgártársunk Erzsébet leánya, Miklós Gyula Péter gépészmérnokkel, műegyetemi adjunktussal. Mint tanuk részt vesznek Dr. Wittmann Ferenc műegyetemi tanár, az Akadémia tagja és Margalit Andor mérnök. Kőszegről számosan küldték el üdvözletüket az uj párnak.

Chernel Erno tb. szolgabirot saját kérelmére visszahelyezte a főispán Kőszegre. Annak idején a viszontlatas reménnyével buesuztunk tőle és most örömmel köszöntjük, midőn ujból itt folytatja hivatalos tevékenységét.

Ujabb helyettesitések a városházán. Csapodi Kálmán városi pénztárnok, ki a háboru tartama alatt a bevonult gazd. tanácsnokot helyettesitette, sulyosan megbetegedett ugy, hogy több havi szabadságra van szüksége. Polgármester intézkedett azirant, hogy Jagits Imre gazd. tanácsnok felmentessék a katonai szolgálat érdekében szükségessé vált, hogy a számvevőséghez valaki kirendeltessék, nehogy a közigazgatás ez egyik legfontosabb ágazata minden munkaerő nélkül maradjon. Azért Raab Vilmost rendelte le polgármester a pénztárnoki állásra, honnan Szubliez András h. pénztárnok, városi számtiszt helyettesittetett a számvevőséghez, az iktató és kiadási teendőkkel pedig Stajrits Ferenc bizatott meg.

A városi tanácsnoki állást a képviselőtestület helyettesitő határozata alapján Dr. Hechinger Ede törvényszéki jegyző holnap foglalja el mint helyettes tanácsnok és polgármesterhelyettes. Az ő személye már a legutóbbi általános tisztujitáskor került kombinációba, de akkor még nem tudta magát elhatározni, hogy a közigazgatási pályára lépjen. Az azóta a közigazgatás terén történt változások folytán azonban most habozás nélkül követte a megtisztelő meghivást, hogy szülővárosa szolgálatába lépjen és ő a neki előlegezett bizalomnak kétségtelenül jól fog megfelelni. Szivesen üdvözöljük őt a a városi főtisztviselőinek sorában.

A rendőrkapitányi állást, mely Kőszegi József rendőrkapitánynak saját kérelmére történt nyugdijazása folytán mult év végével üresedett meg, a főispán e héten töltotte be. Dr. Freyberger Jenő városi tanácsnokot nevezte ki, aki eddig is mint helyettes látta el e hivatalt és aki már hetekkel ezelőtt kiszemelt utódja volt a nyugalomba vonult rendőrkapitánynak. Őszinte örömmel köszöntjük az uj rendőrkapitányt, városunk fiát, aki fiatalon, ugyszólván az egyetem padjáról került a városi tanácsosi és helyettes polgármesteri állásba és csakhamar arról győzött meg bennünket, hogy komolyan és rátermettséggel tölti be hivatását. Ez biztositéka annak, hogy a nagyobb felelősséggel járó, önálló hatáskörü rendőrhatóság vezetésében is jól meg fogja állani helyét.

Peters Guido zongoramüvész jótékonycélu szóló-hangversenye 1918. február 9. én a kőszegi ev. felső leánynevelőintézet disztermében lesz. A klasszikus és romantikus zeneművek a következők: 1. Beethoven: Thema változatokkal op. 34, Mozart: Rondo (á-moll), Händel: Thema változatokkal (é-dur). 2. Mozart: Szonáta (á-dur, az „Alla turca" végtétellel), Beethoven: Szonáta (d-dur, op. 28: „pasztorál szonáta"). 3. Schubert: Moments musicaux (as-dur és f moll), Chopin: Praeludiák (des dur) és mazurka á-moll), Liszt: Soirés de Vienne. Kezdete este 6 órakor. Jegyek Róth Jenő könyvkereskedésében kaphatók. Peters Guido művészetéről soproni hangversenye alkalmából a „Sopronvármegye" a következőket irja: „Hangverseny a szinházban. Megjelenésben Peters Guido tanár Wallenstein valamelyik hősi kapitányára hasonlit, aki ott őszült meg és ott fáradt el a vérmezején, csatatérről csatatérre vándorolva harminc esztendőn által. Robusztos alakkal, széles vállal, mégis csupa idegember, szép ivelésü homlokára, tétova gyermeki pillantásába a zenei talentum magasztos stigmája iródott; hangszere a zongora, Bach ot, Mozart-ot és Beethoven-t játszott megható elmélyedéssel és annyira lebilincselő és minden legvégső idegrezdülésig szuggesztiv erővel, hogy nem lehetett, hogy meg ne renditsen és meg ne tisztuljunk minden érzésünk megszédüléséig a teljes és nagyszerü zenei elmerülésben. Határtalan lágysággal olvad fel játéka, amikor Mozart: Rondo A-moll-ja szállal meg a zongorán, erő és nemes szenvedély megnyilvánulása a Pastoral-Szonáta interpretálázáskor, ábrándos lirai elmerengésben hangzik fel a Holdvilág Szonáta, hogy felemeijen hihetetlen erejü szuggeszcióban. Érthető, hogy a jelen volt igazán komoly és a zenét a szive és predesztinaltsága szerint szerető közönség lelkes tapsviharral ünnepelte Peters Guidot, aki aszkétai egyszerüségü egyéniséggel szinte sokalta, szinte nemis akarta a nagy sikert.

A kath. novedelmi egylet helyi szervezete javára ma este igen szép hangverseny lesz a fogymnázium disztermében és ugyanekkor igen értékes női himzések és más tárgyak tombolaszerü kisorsolása. Közönségünk bizonyára tömegesen jelenik meg ez estélyen és pedig nemcsak a nyujtandó kellemes szórakozás miatt, hanem azért is, hogy ezt a sok jót és emberiséges szolgálatot teljesitő helyi szervezetet támogassa és áldásos működésében anyagilag segitse.

A jótékony nőkoszorucska egylet e hó 27.-én délután 3 órakor Dr. Lauringer Jánosné lakásán tartja ez évi közgyülését. Évi jelentéséből azt látjuk, hogy 3799 korona bevétele volt az elmult évben és 177 korona pénztármaradványon kivül ugyanannyi kiadása. Mintegy 7000 korona vagyoni átlagát tehát semmivel sem szaporithatta, amivel beigazolva láthatják tagjai, hogy e háboru okozta drága időben a szegényeknek segélyezése minden bevételt felemészt és hogy a legszerényebben is csak ugy tudott megfelelni, hogy a rendezett hangverseny majd 1000 kor. tiszta jövedelmet hozott és a karácsonyi kiadásokra kb. 600 kor. folyt be. Nehéz munkája van most a jótékonyság szolgálatában állóknak, de annál nagyobb az érdemük, hogy akkor fejtenek ki legnagyobb buzgóságot, mikor arra legnagyobb a szükség és ez kellő méltatásra is talál azok körében, akiktől a támogatás jogosan várható.

Jótékonyság. Eisner Kamill kereskedelmi tanácsos, helybeli nemezgyáros, abból az alkalomból, hogy édesatyja elhalálozott, 8 méter kemény tüzifát bocsátott a polgármester rendelkezésére azzal, hogy ezt a rászorultak között ossza ki. A nemeslelkü adományt a polgármester ez uton is megköszöni.

A polgári iskola tantestületében a közoktatásügyi miniszter rendeletére változás történt. Pavetits Ede polgári iskolai tanárt áthelyezte Németpalánkára és helyébe Piller Margit polgári iskolai tanitónőt helyezte ide. Piller Henrik helyben lakó nyug. vasuti ellenőr leányát.

Pótcukrot adott ki a héten a polgármester, fejenként 10 dg-ot, mi a decemberi cukormennyiségbe befog tudatni. A decemberi cukor a közeli napokban fog kiosztatni és fejenként 65 dg. cukor kerül kiosztásra, mert mint ismeretes a Közélelmezési Ministerium havi fél kilogrammra szállitotta le a cukoradagot, de városokban valamivel nagyobb mennyiséget engedélyezett. A polgármester ez uton is közli, hogy betegeknek, terhes nőknek, szoptatósanyáknak módjában lesz esetről esetre pótcukrot kiadni.

A lisztkiutalás e hó második felére azért maradt el, mert szállitási akadályok miatt kellő időben meg nem érkezett. A rendes három és fél kilós adagot azonban már kedden feltétlenül kiosztják.

A városi árvizkárok ügyében, minthogy a miniszter csak 5000 korona segélyt küldött a mult évben, a képviselőtestület ezt köszönettel nyugtázva ujabb kérelmet intézett hozzá, hogy tekintve a majd 100,000 koronányi kárt, a városok rendkivüli segélyezésére való alapból további segélyt adjon. A miniszter most a károk számadásairól kimutatást és igazolást kiván, ami arra enged következtetni, hogy ujabb segélyösszeget szándékozik kiutalni.

Hazajönnek az öreg népfölkelők. A honvédelmi miniszter rendkivül érdekes és fontos rendeletet küldött a katonai ügyosztályhoz. A rendelet szerint az összes 49 és 50éves népfölkelők azokba a városokba helyezendők, ahol legutóbb hosszabb ideig laktak. A rendelet részletesen körvonalazza, hogy az öreg népfölkelők a legrövidebb idő alatt a hadtápterületről, vagy a harctérről visszahozandók és beosztásuk ugy állapitandó meg, hogy itthon tartózkodási helyeiken legyenek foglalkoztatva.

A sertestermékek maximális ára. A hivatalos lap közli a miniszterium rendeletét az élő sertések és termékeikért követelhető legmagasabb árról. Eszerint a termelő és viszonteladó közötti forgalomban mindennemü nyers disznózsiért, szalonnáért 100 kilogrammonként 970 koronánál, mindennemü friss sertéshusért pedig (ideértve a lehuzott, vagyis szalonna nélküli félsertést is) 850 koronánál magasabb árt követelni, vagy fizetni tilos. A leölt szalonnás sertés egészbeni vagy fél darabokbani adásvétele esetén fizetendő maximális ár 920 koronát meg nem haladhatja. Olvasztott disznózsir 100 kilogrammonkénti árát 1100 koronában állapitották meg a termelőtől viszonteladók által történő vásárlásoknál.

Az uj hadisegélyek előirására vonatkozó munkálatok a városházán már folyamatba tétettek. Mint ismeretes az uj hadisegélyről szóló rendelet egy ugynevezett hadisegély véleményező bizottságot rendel felállitani. Ezt a bizottságot a legközelebb megtartandó képviselőtestületi közgyülés fogja kijelolni. Az uj hadisegélyeket e bizottság fogja véleményezni és a polgármester pediglen megállapitani. A közelebbi tudnivalókat hirdetmény utján fogja közolni a hadisegélyzettekkel.

A harcterről levelet küldtek hozzánk Gnétsz Rezső, Szagmeiszter Jakab, Renner János, Kasper J. Köszönetüket fejezik a nekik karácsonyra küldott ajándékért. Dohányt és szivarkát is kaptak és különösen ez okozott nekik nagy örömot. Boldog viszontlátás és béke reményében üdvözletüket küldik a város polgármesterének és minden polgárának.

A telefon kezelésében igen szerencsés megoldásnak tekinthető az uj rend, mely szerint a 120 K. évi (előbb 140 volt) dijért csak helyben lehet beszélni, máshova pedig a távolságok arányában 3 perces beszélgetésért 25 és 300 fillér külön dijat kell fizetni, amit az előfizető havonkint utólag köteles fizetni. Megszünik tehát a sok felesleges csacsogás a távolságban, nálunk különösen Szombathellyel és ez lehetővé teszi, hogy a telefont igénybevevők gyorsabban intézhetik ügyeiket, ami már az első héten is észlelhető, de egy kivánság még fenmarad: az, hogy a helyi központ hivásra azonnal jelentkezzék és ne sok perces várás után, ami sok idejét veszi el az előfizetőknek, — már pedig ez is figyelembe veendő, mert az idő pénz. Nem lehet olyan elfoglaltsága a helyi központnak, — dacára annak, hogy jól ismerjük kétségtelenül sokoldalu tevékenységét, melynek megzavarása bizonyosan nagyon kellemetlen, — hogy a bemondandó számnak a tudomásvételét fel ne jegyezhetné. Ha az megtörtént, az előfizető se sokszoros csengetéssel, se egyébként nem türelmetlenkedik és ez a központra és az előfizetőkre egyaránt kivánatos. Természetes azonban, hogy a feljegyzés tudomásvétele azután ne csak feljegyzés maradjon, hanem sorrend szerinti lehető gyors kapcsolás kövesse, ami, ha a jelenleg, tudjuk, nagyon tulterhelt személyzettel el nem érhető, ugy külön munkaerőt kell e célra alkalmazni. Ha már drágább lett a telefon, hát ne rabolja az időt, ami a legnagyobb megdrágitását jelentené. Hogy Szombathellyel egy második vezeték létesitése már régen megérett jogos kivánsága a kőszegi előfizetőknek, arról a mostani anyagszegény időben irni se merünk.

Idoszerü konyha-recept. Németországban és Ausztriában a következő konyha-recept van forgalomban: Végy egy hus-jegyet, csavard bele a tojás-jegyben és a vaj-jegyben süsd meg pirosra a szénjegyen. A burgonya és a zöldség jegyet párold jó puhára s a lisztjegygyel habard keményre; add hozzá a tej és a cukor-jegyet és mártsd bele a kenyérjegyet. Étkezés után mosd meg a kezed a szapan-jegygyel és toröld meg az élelmezési igazolványoddal.

Betörés. Kincs István apátplébános a szőlők közötti villájában ismeretlen tettes betört és különböző ruhaféléket és konyhafelszerelési tárgyakat lopott el. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

Betörés. Dóra Lajos szőlőjében ismeretlen tettes betört és méhéséből mézet és szerszámféléket lopott. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

Elfogott orosz fogoly. A csendőrség egy szökésben levő orosz foglyot fogott el. Ezt gyanusitják az itt történt betörésekkel. Idevaló az erdőbe járó faszedő fiuk felismerték benne azt az oroszt, akivel a kőszegi erdőben e hét folyamán találkoztak.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: Éden szálloda. Dráma 5 felvonásban. Eimar hires regénye után. Utazás a légkocsiban. Vigjáték 1 felvonásban.

Vidéki hirek.

Uj beosztás a szolgabirói karban. Dr. Ostffy Lajos főispán, Chernel Ernő tb. szolgabirót a kőszegi főszolgabirói hivatalhoz, dr. Krenner István szolgabirót pedig, aki a háboru kitörése óta katonai szolgálatot teljesitett és most a katonai szolgálat alól felmentettek, hat heti szolgálatra a szentgotthárdi főszolgabirói hivatalhoz, későbbre pedig a felsőőri főbirói hivatalhoz osztotta be.

Árdrágitásért 1000 korona büntetés. Szombathelyen a rendőrségnek tudomására jutott, hogy a sertéspiacon állandóan jóval a maximális felül bocsájtják áruba a kereskedők sertéseiket. Ezért kedden a rendőrség kiküldöttei megjelentek a piacon és szigoru intézkedéseikkel kényszeritették az eladókat az előirt maximális ár betartására. Az ellenőrzés során rajta csipték Horváth Mihály körmendi sertéskereskedőt, amint tizenegy darab 75 kilós tertést adott el 850—890 koronás áron. Árdrágitásért 800 korona fő és 200 korona mellékbüntetésre itélték. A kereskedő az itélet ellen fellebbezett.

Heti krónika.

A képviselőházban igen élénk politikai élet nyilvánult meg e héten. Erős hangu interpelációkat mondtak el, amiért nyers anyagokban és behozható iparcikkekben Magyarországgal feltünő mostohán báznak el, különösen a hadügyminiszter intézkedései miatt, másrészt a magyar-hadsereg felállitása ügyében az osztrákok részéről megnyilvánuló ellenszenves magatartás miatt. A miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter elismerték a panaszok indokoltságát, ki is jelentették, hogy ellensulyozására mindent megtesznek, de ők is csak sajnálatukat fejezhették ki, hogy e kérdések körül tényleg nehézségek forognak fenn, de remélik, hogy a koronának a magyar nemzet iránti elismerése megszünteti e helyzetet. — A bresztlitovszki béketárgyalások miatt is történt felszólalás és annak a hangoztatása, hogy minden áron békét kell kötni. A miniszterelnök kijelentette, hogy a tárgyalások ugyis a békekötést célozzák és van is remény, hogy sikerre vezetnek, de nagyon veszedelmes türelmetlenség a minden áron való békét éppen most hangoztatni, mikor ez a tárgyalások alatt a nemzet gyengeségének tudják be ellenfeleink s igy csak megnehezíti a jó eredményt.

Kormányválságról irnak a lapok, melyet állitólag a magyar hadsereg felállitásának a közös hadsereg és az osztrákok részéről való ellenzése idéz elő. Tegnap fogadta Ofelsége a miniszterelnökőt jelentésének meghallgatására és a kormánytámogató lapok közlése szerint ennek eredménye kedvező lesz. Ha mégis kormányválság következnék be, Tiszának ép e héten tett politikai nyilatkozate szerint Koncentrációs kabinetnek a megalakulása lehetséges, ha a választójogi reformjavaslat nem okoz nehézséget, melyet a Károlyi párt feszeget.

Nikolajevics — amerikai állampolgár. Newyorkból jelentik: Nikolajevics Miklós nagyherceg Sanfrancisko mellett háromnegyed millió dollarért birtokot vásárolt. Ott akar letelepedni, ha megkapja az amerikai állampolgárságot.

Apponyit megoperálták. Apponyi Albert grófot péntoken lakásáról a Park szanatóriumba szállitották, ahol tegnap sikeresen megoperálták.

Az osztrákok 40—50 éves kiegyezest akarnak. A „Magyarország" bécsi informátora közli, hogy az osztrákok hosszu lejáratu gazdasági kiegyezés esetén katonai követeléseinkben koncessziókra volnának hajlandók. A gazdasági lekötést 40—50 évre szeretnék.

Katonaság nem vásárolhat közvetlen sertést és zsirt. Az országos közélelmezési miniszter a következő rendeletet adta ki: A hadsereg (honvédség) egyes intézményei és front mögötti alakulatai a folyton megujuló panaszok szerint még mindig közvetlenül vásárolnak szalonnát, zsirt, illetve hizott sertést. Tekintettel arra, hogy a hadseregnek és ennek keretében a m. kir. honvédségnek a magyar szent korona területén vásárolható élősertés, továbbá zsiráru szükséglete fix összegben van megállapitva, tekintettel továbbá arra, hogy a panaszok s az iment jelzett körülmény következtében ugy a cs. és kir. közös hadügyminiszter, valamint a m. kir. honvédelmi miniszter a kérdéses intézményeket és alakulatokat a közvetlen vásárlástól már eltiltották; felhivja az alispánt, hogy a közönséget ezen körülmény felől megfelelő módon sürgősen tájékoztassa s az alárendelt közigazgatási hatóságokat utasitsa, hogy felmerülő esetben a tilalomnak megfelelő módon érvényt szerezzenek.

Caillaux volt francia miniszterelnököt letartoztatták. Brielett, a párisi eröditmény egyik biztosa megjelent Caillaux lakásán és letartóztatta. Caillauxt Brielett szobájába vitték, kihallgatták, majd a sanitá fogházba szállitották. Brielett ezután jelentést tett az igazságügyminiszternek. Caillaux letartóztatásának a hire villámgyorsan terjedt el a fővárosban. A kamarában délfelé tudták meg Caillaux letartóztatását. A letartóztatása mély hatást tett a képviselőkre. A lapok azt irják, hogy ez a botránykrónika egyik legjelentősebb eseménye. Caillaux-t, kit hazaárulással, vádolnak, semmi kedvezményt nem kap a fogházban és egész közönséges cellában helyezték el. Caillaux letartóztatása miatt nagy utcai tüntetés volt. Clemenceau számos fenyegető levelet kapott és most kénytelen magát detektivekkel őriztetni. Az őrzés még a kamara helyére is kiterjed, ahol teremszolgának átöltözött detektivek vigyáznak Clemenceaura.

Sztrájkok Ausztriában. Bécsujhelyen és Alsóausztria néhány városában sztrájkmozgalom tört ki, amely átterjedt Bécsbe a hadfelszerelési gyárakra is. A mozgalomban eddig több százezer ember vesz részt és annak főoka nem a lisztkvóta leszállitása, hanem a béketárgyalások sikeres lefolytatása. A munkásság szerint Hoffmann tábornok legutóbbi nyilatkozata nagyon kedvezőtlen hatással volt reájuk.

A választojog és a katonai kérdés. A katonai kérdések ügyében ugy hirlik, királyi kézirat fog megjelenni. A király ki fogja nyilatkoztatni, hogy a katonai kérdések megoldását illetőleg az ő felfogása és a nemzet kivánsága között ellentét nincsen, azonban a háboru után való időre halasztják.

Burgonyaharc Wienben. Bécs tanács szerdai ülésén egy inditványt tárgyalt, amelyen felszólitja az osztrák kormányt, hogy haladéktalanul és legerélyesebben lépjen fel a magyar kormánynál, mert a bécsi lakosság csak márólholnapra él és kétséges, hogy a legközelebbi napokban lesz e burgonyája. Ha ez a lépés nem jár eredménnyel, az egész városi tanács, élükön Weiszkirchner polgármester le fog mondani.

A rendőrség államositása A belügyminiszter egy rég óhajtott és égetően szükséges reformot akar keresztülvinni: a rendőrség államositását. Már leérkezett a vármegyéhez a belügyminiszter rendelete, melyben utasitja az alispánt (polgármestert), hogy a szükséges adatokat e hó 20-ig terjessze be, amiből illetve az államositás valószinüleg julius-augusztusban meg fog történni

A becsi sztrájkmozgalom A sztrájkmozgalom kezd tartóssá válni. Számos értekezleti határozatot hoztak, amelyek azonosak a szocialista párt vezetőségének keveteléseivel. Maguk a munkások gondoskodnak arról, hogy a zendülő munkásság ne vonulhasson be a belvárosba. Tegnap Hoffer élelmezési miniszter együttes kihalgatáson fogadta a munkaadókat a munkások küldotteivel és részletes felvilágositást ad az élelmezési kérdésekben. A lisztadagokat lefogják szállitani a felére, de a kenyéradagok megmaradnak.

Hirek a háboruról.

Amerika és az antánt A Rotterdamsche Courant egy cikkében felhivja a figyelmet a Reuter ügynökség egy jelentésére, mely szerint az amerikai kormány arra gondol, hogy csapatok helyett gabonát fog küldeni Európába. A lap azt mondja, hogy az az alternativa, hogy „katonák, vagy csapatok" azt jelenti, hogy mindkettőre nincs már elég hajótér

Az angolok veszkialtása. Churchil nagy beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a német hadsereg már utban van nyugat felé Olyan viharfelhők gyülnek nyugaton, amilyent még nem látot a világ. Felkéri Amerikát, hogy minél több embert küldjön Európába.

A béketárgyalások. A csütörtök folyamán a négy szövetséges hatalom küldöttségei bizalmas megbeszélésre ültek össze. Kütkmann hosszabb beszédben felvilágositásokkal szolgált az orosz küldöttséggel politikai és területi kérdések rendezése dolgában az utóbbi napokban folytatott tárgyalásokról. A török és bolgár küldöttségek elnökei köszönetüket fejezték ki és bejelentették hozzájárulásukat. A költségvetési bizottságban Seidler miniszterelnök kijelentette: — A breszt litovszki tárgyaló felek között egyetértés van arranézve, hogy az Oroszországgal való különbékekötésről van szó. A tárgyalásokban határozottan előrehaladást tettünk. Ez az előrehaladás azonban még nem teszi felismerhetővé ama fonalat, amelyen mindkét részről a megegyezés megtörténhetik. A nehézségeket nem szabad lebecsülni. Külügyi kormányunk minden igyekezete arra irányul, hogy megegyezésre jussunk, amely az annexió és kárpótlás nélküli békén alapuljon. A külügyminiszter nem kételkedik abban, hogy sikerül a tárgyalásokat kielégitő befejezéshez juttatni.

Visszavert olasz támadások. Az assiagoi fennsikon a Col del Rossotól nyugatra visszavertünk egy ellenséges előretörést. A Brentától keletre csak a délutáni szakban folytatták az olaszok eredménytelen támadásaikat. A Monte Pertica nyugati lejtőjén az ellenség háromszor intézett rohamot vonalaink ellen. Minden egyes alkalommal már tüzérségi és géppuska tüzünkben nagy veszteségei mellett összeomlott a roham. A Monte Fontana Seccától délre csirájában elfojtottuk ellenséges támadási kisérleteket.

38 hadosztályt vihetünk at nyugatra. Az angol alsóház egyhangulag elfogadta a legénységi állomány pótlására vonatkozó törvényjavaslatot. Megállapitották, hogy a központi hatalmak a keleti frontról körülbelül 38 hadosztályt vethetnek a nyugati harctérre.

Przemysl hős védői Stockholmban. Kuzmanok Áranin, Tamassy Árpád és Weber Antal, a Przemyslnél orosz fogságba esett tábornokok és két másik tábornok Stokholmba érkezett és a megállapodás szerint békekötésig Stokholmban maradnak internálva.

Olasz harcterről. Az olaszok a Brenta és a Monte Pertica közt erős, időnként pergőtüzre fokozódott tüzérségi előkészités után gyalogsági támadásba ment át. Ezután az ellenségnek igen heves közelharcok után sikerült egyes pontokon árkainkba behatolnia, ahonnan azonban ellentámadásunkkal kivetettük. A legelől levő harcvonal az egész támadási területen teljesen birtokunkban van. Az ellenség sulyos veszteségeket szenvedett. A Piave alsó folyásánál egy ellenséges előretörést Bressanin mellett gyorsan megállitottunk.

Orosz ultimatum Romaniának. A népbiztosok tanácsa a román kormányhoz a következő ultimatumot intézte: A 49. hadosztály parancsnoka jelenti nekünk, hogy a román hatóságok ellenséges magatartást tanusitanak az orosz katonák irányában és nem engednek át élelmiszerszállitmányokat. Román csapattestek bekeritették és lefegyverezték a 49. hadosztály 194. ezredét, letartóztatták a 195. ezred katonai bizottságát, továbbá magyar és osztrák tiszteket, akik látogatóba jöttek az orosz lövészárkokba. A népbiztosok tanácsa követeli a tisztek és katonák szabadon bocsátását és ama katonai hatóságok megbüntetését, amelyek ezeket a letartóztatásokat végrehajtották, s biztositékot kiván, hogy ily események többé nem fognak előfordulni. Ha huszonnégy óra leforgása alatt nem jön válasz, akkor ezt a felhivásunkat a diplomáciai viszony megszakitásának bejelentése gyanánt tekintjük és a legerélyesebb katonai rendszabályokat fogjuk foganatositani. Lenin, Krylenko főparancsnok, Rodovojszky hadtestbiztos.

Szerkesztőségi posta.

Sörgyári részvényes V—s. Igen, tényleg ugy van, hogy törzsrészvényenkint 150 koronás beváltási ajánlat is volt, de ez nem volt több, hanem kevesebb, mert ez csak felszámolás utján lett volna elérhető, ami nemcsak rengeteg sok költséggel jár, egy esztendeig is eltart és vegelszámolása áltai kimutatott nyereségből annyi lett volna a különböző hadi- és egyéb adóteher, hogy mindez együttvéve kevesebbre szállitotta volna le az igy azonnal elért jobb eredményt Természetesen nagy szerepet játszott az igazgatóság előtt az is, hogy a történt megegyezés alapján a vállalatnak további fentartását, sőt valószinüleg igen jelentékeny kibővitését látta biztositva és ezt a városi erdeket kötelessége is volt szem előtt tartani

MEGHIVÓ.

„A Kőszegi Bortermelők Szövetkezete"

1918. évi február hó 3.-án délelőtt ½11 órakor

a városház tanácstermében tartja

ez évi rendes közgyülését,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1917. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
3. Indítványok. Ezek 3 nappal a közgyülés előtt az elnökségnél irásban benyujtandók.

Az igazgatóság.

Két tagból álló csendes lakó

keres

május 1-ére 2 szobás lakást, hozzá tartozó mellékhelyiségekkel.

Cim a kiadóhivatalban.

Egy darab

anyaló

½10 éves (pej) eladó. Kőszeg Király-ut 18. házszám alatt.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

köszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.

Strucz szálloda mellett

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 3½%-os kamatozással betéti könyvecskére és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánvá tókat mindenkor a legelőnyösebben

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosit

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**

Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 24 millió koronán felül. Saját tőkéi 2,700.000 korona.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.